

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	EDU 437 Tarixin tədrisi metodikası, 6 AKTS
	Departament	Təhsil
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2025/26-cı tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Kəmalə Mustafayeva
	E-mail:	kmustafayeva@khazar.org
	Telefon:	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	II gün (13:40-17:00)(Neftçilər korpusu)
	Məsləhət saatları	Tələbələrle razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	EDU 101 Təhsilə giriş	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Əsas dərsliklər: Mühazirə mətnləri 1. M.M. Əmirov Tam orta məktəbdə tarixin fəal/interaktiv təlimi metodikası. Ali məktəblərin tarix fakültəsi tələbələri üçün dərs vəsaiti. Bakı, 2011/2014 2. Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil müəssisələri üçün Azərbaycan tarixi fənni üzrə təhsil proqramı (Kurikulum) (V-XI siniflər). Bakı, 2024 3. Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan tarixi fənni üzrə təhsil proqramı (kurikulumu) (V-XI siniflər). Bakı, 2013 4. Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Ümumi tarix fənni üzrə təhsil proqramı (kurikulumu) (VI-XI siniflər). Bakı, 2013 Əlavə vəsaitlər: 1. İ. Cəbrayilov “Azərbaycan tarixinin tədrisi metodikası” Bakı, 2006 2. Z.Veysova. Fəal /interaktiv təlim: müəllimlər üçün vəsait. UNICEF, 2007, 154 səh.	
Kursun təsviri	Tarixin tədrisi metodikası kursunda tələbələrə Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəblərində Azərbaycan tarixi və Ümumi tarix fənlərinin tədrisi prosesinin təşkili, müvafiq məktəb dərslikləri ilə işləmək, tarix fənninin tədrisi prosesində şagirdlərə bacarıq və vərdişlərin aşılması, tarixi anlayışların mənimsədilməsi metodikası öyrədilir. Kursun məzmun xəttini interaktiv dərsin müxtəlif modelləri və tipləri, fənlərarası və fəndaxili əlaqələndirmələr, sinifdən xaric iş metodikası təşkil edir.	

Kursun məqsədləri	Kursun əsas məqsədi məktəbdə tarix fənninin müasir interaktiv təlim metodikasının praktiki istiqamət və tələblərinin öyrədilməsidir. O cümlədən, gələcək tarix müəllimlərinin praktiki dərslər təşkilinə hazırlanmasıdır.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Fənnin ümumi tədrisi prosesində tələbələr: • Məktəb tarix kursunun inkişafını biləcəkdir; • Azərbaycanda ümumtəhsil məktəblərində tarix təhsilinin müasir strukturunu mənimsəyəcəkdir; • Tarix dərslərində interaktiv metodları tətbiq etməyi bacaracaqdır; • İnteraktiv dərslər müxtəlif modelləri ilə işləməyi bacaracaqdır; • Təlim məqsədlərini həyata keçirmək üçün məqsəduyğun üsul və formalardan istifadə etməyi bacaracaqdır; • Fəal təlim mühiti təmin edərək müəllim-şagird (həmçinin, şagird-şagird) əməkdaşlığını quraraq müstəqil öyrənmə mühitini təşkil etməyi bacaracaqdır; • Tarix dərslərinin tədrisi zamanı fəndaxili və fənlərarası inteqrasiya və sinifdən xaric işlərin təşkilini tətbiq etməyi bacaracaqdır; • Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilmə vasitələrindən istifadəni bacaracaqdır.		
Tədris metodları	Məşğələ	+	
	Qrup müzakirəsi	+	
	Praktiki tapşırıqlar	+	
	Praktiki məsələnin təhlili	+	
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Praktiki dərslər	20 dekabr	10
	Yoxlama (quiz)	Oktyabr və dekabr	20
	Aralıq imtahanı	Noyabr	35
	Final imtahanı	Yanvar	35
	Yekun		100
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Praktiki dərslər Tələbə öz istəyi ilə ümumtəhsil məktəblərinin V-XI siniflərini əhatə edən Azərbaycan tarixi və Ümumi tarix fənləri üzrə mövzulardan birini seçərək interaktiv təlim metodlarından istifadə edərək hazırlamalıdır. Praktiki dərslərdə əsas diqqət edilən tələbə tərəfindən hazırlanan qrup işi və prezentasiyanın strukturu olacaqdır. Tələbə prezentasiyada dərslərin 7 mərhələsini ayrı-ayrı slaydlar şəklində təqdim etməlidir. Burada məqsəd gələcəyin müəllimi olan tələbənin dərslər hazırlama və təqdim etmə bacarığının inkişaf etdirilməsidir. Müddəti: Aralıq imtahanından sonra noyabr və dekabr ayları ərzində dərslər təqdimatları təhvil verilməlidir. Sonuncu dərslər həftəsindən sonra təqdimat etmək üçün əlavə vaxt verilmir. Hər bir tələbəyə təqdimat üçün 10 dəqiqə vaxt ayrılır. Tələbələrin öz istəyi ilə praktik dərslərə hazır olduqları günə maksimum 5 tələbə üçün vaxt ayrılır. Noyabr ayından		

etibarən təqdim etmə üçün günlər cədvəl şəklində salınacaqdır.

Qeyd: Prezentasiya Power Point və ya başqa platformalardan istifadə etməklə hazırlanmalıdır. Tələbə öz təqdimatını dərsi təqdim etməzdən ən azı 2 gün öncə müəllimə elektron poçt ünvanından göndərməli və ya Microsoft Teams platformasında fənn üçün açılan qrupda öz adına qovluq açıb yerləşdirməlidir. Plagiat və köçürmə olan işlər qəbul edilməyəcəkdir.

Yoxlama (quiz)

Birinci yoxlama noyabr ayının ilk həftəsi aralıq imtahanından öncə (10 bal), ikincisi isə dekabrın üçüncü həftəsi final imtahanından öncə (10 bal) nəzərdə tutulur. Hər iki yoxlamada 5 ballıq 2 açıq sual veriləcəkdir. Hər bir yoxlamaya 20-30 dəqiqə vaxt ayrılır. Köçürmə halında yoxlama işi ləğv edilir. **Yoxlamanın məqsədi keçilən mövzular üzrə biliklərin möhkəmləndirilməsi, tələbələrin imtahanda açıq sualların cavablandırılmasına hazırlıqlı olmasına kömək etməkdir. Yoxlamada üzrsüz səbəbdən iştirak etməyən tələbə üçün yenidən yoxlama keçirilmir.**

İstisna: Fakültə dekanlığına tələbə öncədən üzrlü səbəbdən (ailəvi vəziyyət və səhhətlə bağlı) yoxlama işində iştirak edə bilməyəcəyi haqda məlumat vermişsə, və ya sonra bununla əlaqədar hər hansı bir sənəd (ərizə və ya arayış) təqdim edibsə, yalnız bu halda tələbəyə yenidən yoxlama keçirilə bilər.

Davamiyyət

Tələbələrin bütün dərslərdə iştirakı vacibdir. Dərsə 10 dəqiqə gecikən tələbəyə qayıb yazılır. Buna baxmayaraq, tələbə dərs saatına buraxılır. Tələbələr müəyyən səbəblərdən (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) dərslərin buraxılması haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərs buraxan tələbələr imtahana buraxılmır.

İmtahanlar

Aralıq imtahanı oktyabr ayında tədris olunan mövzular üzrə, final imtahanı noyabr və dekabr ayında tədris olunan mövzular əsasında keçiriləcəkdir. Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahanın buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur.

Fənni bitirmək qaydası

Univesitetin qaydalarına müvafiq olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60% və daha yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər.

İmtahan qaydalarının pozuntuları

Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbənin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymət ilə imtahandan kənarlaşdırılır.

Tələbənin davranış qaydaları

Dərs zamanı dərs prosesini pozmağa və ya qeyri-etik hərəkətlər etməyə, həmçinin tələbələrin icazəsiz müzakirələrinə və mobil telefondan istifadəsinə icazə verilmir.

Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.		Sillabusla tanışlıq. Tarixin tədrisi metodikasına fənninə giriş. Tarix təliminin məqsədi.	1. I Bölmə, səh 9-15
2.		Məktəb tarix kursunun inkişaf mərhələləri	1. II Bölmə, səh. 29-41
3.		Məktəb tarix dərslisi. Tarix təliminin idrakı, psixoloji, didaktik əsasları	1. V Bölmə, səh 91-115 1. VI Bölmə, səh 115-137
4.		Tarix təhsili və təlimi. Təlim metodları və onların təsnifatı	1. XI-XIV Bölmə, səh. 247-321;
5.		Tarix təhsilinin müasir sistemi və məzmunu. Müasir təhsildə məzmun standartları	1. III Bölmə, səh. 64-72. 5. II Fəsil, səh. 9, 14, 24-25
6.		Tarix dərslərinin tədrisi zamanı fəndaxili və fənlərarası inteqrasiya	1. I Bölmə, səh. 17-19, XV Bölmə, səh, 330,
Aralıq imtahanı			
7.		Tarix təliminin təşkilinə verilən əsas tələblər. Tarix dərslərində əsas təlim metodları. Ənənəvi və müasir dərslərin paradigmaları	3. səh. 49-55 3. səh. 56-62
8.		Fəal təlim metodları və onların tətbiqi yolları	3. səh. 42-56
9.		İnteraktiv təlimin təşkilində istifadə olunan iş formaları və texnikalar.	1. səh. 47, 9. Səh 63-66
10.		Tarix dərslərinin strukturu. İnteraktiv dərslərin müxtəlif modelləri.	3. səh. 60-62, 66-75
11.		Şagirdlərin biliklərinin yoxlanılması və qiymətləndirilməsi	1. XVIII Bölmə, səh. 583-621
12.		Şagirdlərin tarixi biliklərinin formalaşması və tarixi anlayışlar üzrə iş	1. VIII Bölmə, səh. 186-193
13.		Tarix müəlliminin təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması. Təhsilin məzmununu əks etdirən sənədlər	3. Səh. 75-95; 1. III Bölmə, səh. 55-64
14.		Sinifdən xaric iş və onun tarixin tədrisində rolu	2. XXX Bölmə, səh. 629-641
15.		PREZENTASIYALARIN TƏQDİMƏTİ VƏ DƏRSLƏRİN YEKUNU	
Final imtahanı			